Ronald Braus: ''Istra je u velikom zaostatku po pitanju kulture jer nemamo ni dramski ansambl, niti orkestar...''

Anamaria Mofardin
18 Rujan 2024

KULtura po Istri serijal je intervjua na portalu IstraIN, odnosno projekt kojim je želja kroz seriju novinarskih tekstova sagledati stanje kulturne ponude u Istarskoj županiji, kao i percepciju razvoja iste s gledišta nekoliko ključnih ljudi koji imaju velik utjecaj u navedenom području.

Nakon prijašnjih intervjua koje možete pročitati ovdje i ovdje, uslijedio je razgovor s Ronaldom Brausom, svestranim umjetnikom iz Rovinja kojem, osim nastupa, za rukom polazi i organizacija kulturnih događanja.

Da je riječ o čovjeku čiji je doprinos svijetu kulture izniman dokazuje i Medalja Grada Rovinja koju je nedavno primio uz objašnjenje da je umjetničkim i organizacijskim djelovanjem oplemenio i obogatio glazbenu i kazališnu kulturu grada.

Razgovor o kulturi iz aspekta umjetnika, ali i organizatora kulturnih manifestacija pročitajte u nastavku.

Što je za Vas kultura?

Za mene je kultura život.

Kulturu živim i nadam se da se kulturno ponašam prema svojim ukućanima, sugrađanima i svima ostalima jer smatram da je način života kultura, način konzumacije kulture – kultura i način razmišljanja – kultura.

Kada ste se i kako zaljubili u kulturu? Jeste li u ranoj fazi života znali da će kultura na ovaj ili onaj način biti dio vašeg života?

U osnovnoj školi sam volio društvene predmete i bio sam član svih slobodnih aktivnosti koje su postojale – knjižničar, recitator, dramska, LiDraNo i to mi se sve jako svidjelo. U trećem razredu osnovne škole krenuo sam u Glazbenu školu i tu sam već vidio da u tom smjeru ide moj život.

Uz sve navedeno, stiglo je i razdoblje kada sam radio u animaciji u lokalnoj turističkoj kompaniji gdje su me na neki način 'gurnuli' na pozornicu te sam brzo počeo graditi odnos s publikom.

Spojio sam tada znanja stečena u glazbenoj školi, jezičnoj gimnaziji i rad u animaciji te sam stvorio sebe i našao način na koji ću se najbolje oblikovati.

Moram reći da su moji roditelji te baka i djed voljeli kazalište, knjige, opere, kulturne emisije, ali i popričati o tome pa sam se rano našao u miljeu koji me zapravo gradio dalje.

Imao sam tete u Zagrebu i Trstu pa sam i tamo odlazio na predstave i shvatio da mi se to sviđa, ali i ovdje u Rovinju smo imali kazalište Gandusio koje je oduvijek organiziralo gostovanja manjih i većih predstava koje sam volio obilaziti.

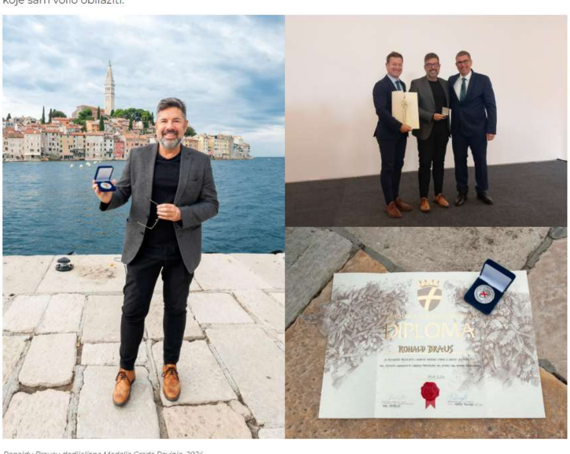

Ronaldu Brausu dodijeljena Medalja Grada Rovinja, 2024.

Imali smo i ROMUS (Rovinjski muzički susreti) u sklopu kojeg su se u listopadu u Rovinju okupljale muzičke akademije iz cijelog svijeta. Tako smo mi kao djeca imali priliku čuti najbolje mlade glazbenike iz cijele Europe, a i šire. Sve je to vodilo k tome da i ja krenem u tom smjeru.

Bilo je tu još mnoštvo važnih ljudi na mome putu – Liliana Budicin Manestar koja je tada bila solistica i članica Zbora HNK-a u Zagrebu, Orijana Vozila, šetnje s Vladom i Bibom Benussi koji su također dali svoj obol u tom mom razvoju...

Logičan slijed bio je odlazak na Muzičku akademiju i sve ostalo je već poznato, a uslijedila je i želja da sve što sam naučio i savladao poklonim svom Gradu i dam sebe koliko mogu.

Pjevač, dirigent, glumac, organizator kulturnih događanja – možete li ove uloge posložiti od najdraže prema manje dragima ili je to sve postalo isprepleteno pa sve budi jednaki entuzijazam?

To je kao kada te pitaju – koja ti je uloga najdraža? Ja kažem da mi je najdraža ona uloga koju u tom trenutku radim jer sam s njom tada najbliži.

Moram reći da se osjećam dobro u svim ulogama. Ako u nedjelju navečer na misi vodim zbor, punim srcem se dajem tome, to volim i želim da to ispadne najbolje. Ako nastupam u dramskoj predstavi ili operi želim da moja uloga bude adekvatna predstavi i onome što režiser želi. Ako je riječ o voditeljskoj ulozi na pozornici, trudim se da animiram goste, da im objasnim na nekoliko jezika što se taj dan ili tu večer događa.

Ono što najmanje volim od svega toga jest administracija. *(smijeh)* Radim i to pristojno jer moram, ali najradije ne bi.

Često obilazite razna kulturna događanja, što u Istri, što u ostatku Hrvatske i vjerujem da ste u kontaktu s mnoštvom kolega umjetnika. Koliko je teško u današnje vrijeme biti umjetnik? Živjeti od toga? Kakva je situacija u našoj županiji, ali i šire?

U našoj županiji je veliki problem nedostatak profesionalnih ansambala. Nijedno kazalište nema profesionalni ansambl, a tu bi trebala prednjačiti Pula koja ima jednog zaposlenog glumca te je propustila šansu da kroz zadnjih 30 godina polako stvara svoj ansambl.

Nažalost, Istra nema niti profesionalni orkestar, a to je još veći problem.

Uvijek vučem paralelu s Dubrovnikom koji je otprilike velik kao Pula, a ima na plaći simfonijski orkestar, dramski ansambl, sedam muzeja i poluprofesionalni ansambl za narodne plesove Linđa.

Dakle, tu smo, po meni, u velikom zaostatku i mislim da se tu može puno više.

Svi gradovi puno rade na afirmaciji kulture kroz gostovanja umjetnika, no to nije ono što stvara kulturu u gradu jer kulturu stvaraju ljudi koji ju proizvode, a nažalost, kultura se kod nas premalo proizvodi.

Smatram da je u izvedbenoj branši kod svih prezentan taj nedostatak. Iz Rovinja je diplomiralo već nekoliko glumaca, iz Pule na desetine njih, no oni se nemaju gdje vratiti. I da se vrate – neće imati što raditi.

Kada bi Umag, Poreč ili bilo tko drugi imao ansambl, već bi se ti mladi umjetnici vratili, afirmirali bi se ovdje i onda, nakon što bi ovdje stvorili dio repertoara, možda otišli dalje.

Ovako je Zagreb prepun istarskih glumaca, kao i Osijek, a konkurencije su tamo ogromne i zato smatram da bi u Istri trebalo kreirati nešto takvo te bi upravo osnivanje ansambla u bilo kojem gradu omogućilo da isti može gostovati u svim istarskim gradovima.

Svi u Istri imaju lijepa kazališta, lijepe zgrade, no zgrada ne čini kazalište...

Kada je riječ o organizaciji kulturnih događanja, polako se bliži kraju šesto izdanje vašeg uspješnog festivala Rovinj Art and more. Kada ste, kako i zašto došli na ideju o pokretanju festivala?

Začetak ideje bio još tamo 2000. godine kada sam diplomirao solo pjevanje i odlučio koncert koji je bio dio završnog rada pred diplomu ponoviti u Rovinju. Pao je izbor na dvorac na otoku sv. Andrije gdje sam nastupio s pijanistom za svoje sugrađane.

Iz tog jednog malog koncerta rodio se nastavak u obliku projekta Ronald Braus i gosti.

Ronald Braus i gosti, 2009. godine, otok Sv. Andrija (Rovinj)

To je preraslo u ozbiljan projekt s 24-godišnjom tradicijom, no ni to meni nije bilo dosta.

Vidio sam da je lijepo ljudima, kako publici, tako i izvođačima, pa sam razmišljao da proširim to na nekoliko dana.

Ronald Braus i gosti, 2024. godina, park hotela Monte Mulini (Rovinj)

Tada mi je palo na pamet da probam napraviti festival kojim bi zadovoljio sve ono o čemu sam kao dijete sanjao, a to je dovesti u Rovinj operu, balet, simfoničare, dramsku predstavu... Sanjao sam gledajući Dubrovačke ljetne igre – kako bi to bilo u Rovinju?

Odlučio sam probati, naravno s manjim budžetom i manjim ambicija, stvoriti nešto slično tome. Odete Sapač, direktorica Turističke zajednice Grada Rovinja, odmah je podržala ideju i onda su se polako počeli javljati sponzori. Tada nas je u počecima snašla epidemija koronavirusa, no mi smo svejedno uspjeli održati osam događanja.

Uz razvoj festivala, rasla je i želja da otkrivamo pozornice na otvorenom u Rovinju, od poznatih do nekih manje poznatih. U mojoj je glavi još puno ideja i nadam se da ću razvijati festival i dalje. Prvo nam slijedi Rovinj Art and more Winter edition, a onda će se nove ideje implementirati u iduće izdanje festivala koje nas očekuje sljedećeg ljeta.

Program koji kreirate za Rovinj Art and more prepoznat je, praćen i nerijetko se traži stolica više. Prema vašem mišljenju, kako u današnje vrijeme zainteresirati publiku za razna kulturna događanja?

Kvaliteta, kvaliteta i kvaliteta!

Uz kvalitetu, popularni izvođači dobro dođu, no ne smijemo ovisiti o popularnim izvođačima jer publiku moramo naučiti da netko mora postati popularan s vremenom. Lako je Anji Šovagović i Nataši Janjić napuniti gledalište s 400 ljudi, ali treba i za Antiphonus napuniti gledalište kako bi ih zadovoljili s brojnom publikom, a publiku educirali o tome tko su i čime se bave.

Dakle, važno je odgajati publiku te sve to dobro prezentirati na društvenim mrežama i medijski plasirati.

Tako se ljudi počnu navikavati jer je kultura stvar navike. Ako netko u Zagrebu, Rijeci ili Splitu ima potrebu ići na predstave i koncerte, zašto takvu naviku ne bi stvorili i ljudi u Rovinju. Ali ne da to bude 20 ljudi, nego da to bude tisuću ljudi koji će stalno konzumirati kulturu.

Upravo se to s vremenom na festivalu Rovinj Art and more počelo događati. Mi imamo kritičnu masu od bar 300 ljudi koji će redovito i ljeti i zimi biti naši vjerni pratitelji te koji će nas podržavati, a time sebe hraniti nečim novim i kvalitetnim.

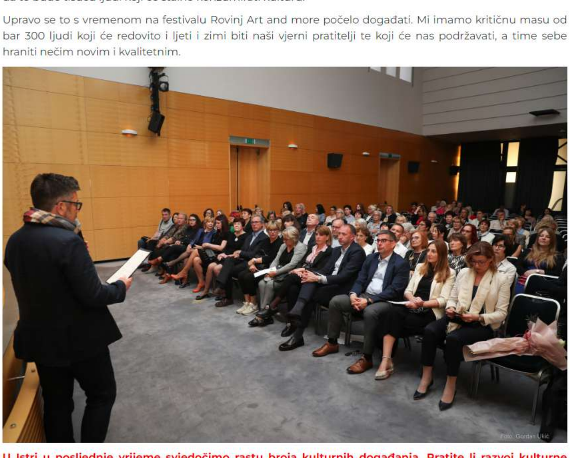

U Istri u posljednje vrijeme svjedočimo rastu broja kulturnih događanja. Pratite li razvoj kulturne ponude? Mislite li da je taj rast dobar ili loš i što kažete na kvalitetu ponude?

Smatram da se dosta toga ponavlja što je dobro radi smanjivanja troškova, no onda se gubi autentičnost.

Primjerice, na mom festivalu nikada ne razmišljam je li netko taj tjedan u Umagu, Poreču ili Puli kako bi mi trošak bio manji, nego hoću da bude nešto što se ciljano sviđa publici festivala.

Ponuda je dobra, ima je, negdje je ljudi rade bolje, a negdje lošije, no to je u odnosu na njihovo znanje i vještine. Smatram da mogućnosti razvoja postoje i da se uvijek može bolje, a smatram i da je konkurentnost zdrava jer nam daje vjetar u leđa da budemo bolji i kvalitetniji od konkurencije.

Kada je riječ o brojnosti kulturnih događanja, mi se u Rovinju trudimo da se svaku večer događa nešto, ali i da se ne događaju kolizije, bar ne istog žanra.

Opera „Nikola Šubić Zrinjski" u sklopu festivala Rovinj Art and more

No, mislim da gost koji dođe u Istru gleda na našu županiju kao na jednu veliku objedinjenu površinu i da, ako se on nalazi u hotelu u bilo kojem gradu, zašto ne bi otišao jednu večer u Motovun, drugu u Pulu, treću u Opatiju ili pak na predstavu/koncert u Poreč, Rovinj ili na Brijune?

Time gost može stvoriti bolju sliku cjelokupne ponude, a u tom velikom 'loncu' će svatko zasigurno pronaći nešto za sebe.

Za kraj, što bi poručili sugrađanima, ljudima iz Istre i svima onima koji se zateknu u Istri – zašto bi se trebali odlučiti na konzumaciju kulturnih sadržaja? Što će im to donijeti?

Donijet će im bolju percepciju stvarnosti. Mislim da, iako je umjetnost vrlo subjektivna, zapravo uz nju postajemo puno objektivniji.

Dajte djecu u glazbene škole – ne zato da postanu Ivo Pogorelić, Ljiljana Molnar-Talajić ili Ronald Braus, nego zato da nauče slušati i voljeti glazbu, da nauče kada pljeskati, da nauče gdje smjestiti Mozarta, a ne koje je simfonije napisao...

Posjećujte izložbe – možda vas u tom trenutku primjerice apstraktna umjetnost neće privući i nećete ju razumjeti, no odite to pogledati jer ćete ju već drugi put drugačije gledati.

Kao što djecu šaljete na sportove, šaljite ih na dramske radionice, na zbor, na balet...

To je ono gdje svi možemo profitirati te kroz kulturu i umjetnost stvarati bolji svijet.

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Najnovije | Najčitanije

1. ZA LJUBITELJE LIKERA I RAKIJA Dani destilata u središnjoj Istri odvijat će se čak tri vikenda
2. ISTRA 1961 DOČEKUJE SLAVEN BELUPO Zeleno-žuti sigurni u sebe: Potrudit ćemo se da tri boda ostanu kući
3. U Puli se ponovno odvija trenažno letenje
4. U Rovinju održana županijska konferencija ''Sport kao izazov'' uz brojne zanimljive panele
5. UHIĆEN MLADIĆ! Policija na Ipsilonu ulovila drogiranog vozača kojemu je ranije oduzeta vozačka dozvola

Copyright © 2021www.istrain.hr. All rights reserved.